

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 141028 21 Kž
Brčko, 03.09.2021. godine

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija: Vuka Lučić, kao predsjednika vijeća, Zijada Kadrić i Maide Kovačević, kao članova vijeća, uz učestvovanje Radmile Tomić, kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv osumnjičenog V.B. iz B., zbog krivičnog djela Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 374. stav 1., u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 19/20, prečišćen tekst-u daljem tekstu KZ Bd BiH), odlučujući o žalbi branioca osumnjičenog V.B., advokata iz zajedničke advokatske kancelarije Darka Milićević i Mirze Fazlić iz Brčkog, podnesenoj protiv rješenja Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 141028 21 Kpp 3 od 01.09.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj 03.09.2021. godine, donio je sljedeće

R J E Š E N J E

Odbija se kao neosnovana žalba branioca osumnjičenog V.B., advokata iz zajedničke advokatske kancelarije Darka Milićević i Mirze Fazlić iz Brčkog, podnesena protiv rješenja Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 141028 21 Kpp 3 od 01.09.2021. godine.

Obrazloženje

Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 141028 21 Kpp 3 od 01.09.2021. godine, optuženom V.B. zbog osnovane sumnje da je počinio krivično djelo Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 374. stav 1., u vezi sa članom 55. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, određen je pritvor na osnovu člana 132. stav 1. tačka b. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj: 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20 - u daljem tekstu: ZKP-a Bd BiH), koji po tom rješenju može trajati mjesec dana, a ima se računati od 30.08.2021. godine, od 16,45 sati.

Protiv navedenog rješenja (u daljem tekstu: pobijano rješenje) žalbu je u zakonskom roku izjavio branilac osumnjičenog V.B., advokat iz zajedničke kancelarije Darko Milićević i Mirza Fazlić iz Brčkog (u daljem tekstu: branilac), zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i bitne povrede odredaba ZKP-a Bd BiH, s prijedlogom da Apelacioni sud Brčko distrikta BiH žalbu uvaži pobijano rješenje preinači, te odbije prijedlog Tužilaštva Brčko distrikta BiH za određivanje mjere pritvora osumnjičenom, tj. njegovom branjeniku.

Obrazlažući žalbene prigovore branilac navodi: da je pobijano rješenje nezakonito jer je isto posledica povrede prava na odbranu iz člana 7. stav 3. ZKP-a Bd BiH, kojim je propisano da se osumnjičenom, odnosno optuženom mora obezbjediti dovoljno vremena za pripremanje odbrane, a što u konkretnom slučaju nije ispoštovano, a do takvog zaključka branilac dolazi na osnovu činjenica da prijedlog za određivanje mjere pritvora podnijet od strane Tužilaštva (u daljem tekstu: prijedlog), sud nije dostavio odbrani (osumnjičenom i braniocu) prije održavanja ročišta pred sudom na kom se odlučivalo o prijedlogu, odnosno o osnovanosti istog, a sudija je na ročištu, tek na insistiranje branioca napravio pauzu od 25 minuta kako bi se odbrana upoznala sa sadržajem prijedloga i dokazima Tužilaštva. To vrijeme, po ocjeni branioca, nije bilo dovoljno da se branilac upozna sa sadržajem šest gusto kucanih stranica prijedloga i da pregleda 100 stranica dokaznog materijala da bi mogao nakon toga dati smislen odgovor pred sudom, odnosno pripremiti smislenu odbranu osumnjičenom. Navedenim postupanjem sud je, po ocjeni branioca, povrijedio i odredbe člana 14. stav 1. ZKP-a Bd BiH koje propisuju da je sud dužan da stranke i branioca tretira na jednak način i da svakoj od strana pruži jednake mogućnosti u pogledu pristupa dokazima i njihovom izvođenju na glavnom pretresu.

Dalje branilac na osnovu razloga za određivanje mjere pritvora koji sud navodi u pobijanom rješenju zaključuje da sud nije u dovoljnoj mjeri vodio računa da pritvor predstavlja najtežu mjeru među onima koje ZKP Bd BiH propisuje u cilju obezbjeđenja prisustva osumnjičenog i uspješnog vođenja krivičnog postupka, te da nije na pravilan način razmotrio, odnosno u pobijanom rješenju dao razloge o tome da li u konkretnom slučaju postoje opravdani razlozi za određivanje najteže mjere, kao što je pritvor.

Branilac dalje smatra da je sud, pri odlučivanju da li će osumnjičenom V.B. izreći mjeru pritvora, trebao imati u vidu činjenice da osumnjičeni nikada ranije nije bio krivično gonjen, da je porodičan čovjek, da radeći u organima uprave od osnivanja Distrikta nije imao mrlje u svom radu, da osumnjičeni boluje od dijabetesa i povišenog krvnog pritiska, zašto kao dokaz postoji dokumentacija u spisu predmeta, da isti u skladu sa postavljenim dijagnozama za navedene bolesti koristi propisane terapije, te branilac smatra da bi boravak osumnjičenog u pritvoru, istom teško narušio i onako loše zdravstveno stanje o čemu prvostepeni sud nije vodio računa pri donošenju rješenja o određivanju mjere pritvora osumnjičenom.

Prigovarajući da ne postoji poseban razlog za određivanje mjere pritvora osumnjičenom propisan članom 132. stav 1. tačka b. ZKP-a Bd BiH, branilac ističe da nema bojazni da će osumnjičeni ukoliko bi bio na slobodi, uništiti, sakriti, izmijeniti ili krivotvoriti dokaze ili tragove važne za krivični postupak, a Tužilaštvo nije ponudilo nijedan dokaz na osnovu kog bi se moglo zaključiti da bi osumnjičeni, ukoliko bi bio na slobodi, a ne u pritvoru, nekom radnjom zaista uticao na dokaze i tako ometao krivični postupak. To su po mišljenju odbrane samo pretpostavke odnosno hipotetički zaključci Tužilaštva i Suda koji ne opravdavaju mjeru pritvora shodno tački b.- člana 132. stav 1. ZKP-a Bd BiH.

Dalje branilac prigovora da je sud na obrazložen prijedlog odbrane da se optuženom umjesto mjere pritvora odredi blaža mjera-Zabrana napuštanja boravišta (porodičnog doma) kojom bi se obezbijedili prisustvo osumnjičenog krivičnom postupku i uspješno vođenje krivičnog postupka, u rješenju zauzeo stav

o neprihvatljivosti takvog prijedloga odbrane bez davanja bilo kakvih razloga u prilog zauzetog stava.

Zbog naprijed navedenog, odbrana smatra da se pravilnost razloga pobijanog rješenja ne može ni ispitati sa aspekta opravdanosti ili neopravdanosti prijedloga odbrane za određivanje mjere zabrane napuštanja boravišta, pošto sud u navedenom pravcu nije dao razloge, zbog čega odbrana smatra da pobijano rješenje sa razlozima datim u obrazloženju ne može opstati.

Pobijano rješenje sa svojim obrazloženjem, kojim je određena najteža mjera obezbjeđenja prisustva osumnjičenog krivičnom postupku i za uspješno vođenje krivičnog postupka, predstavlja po ocjeni branioca, povredu jednog od najvažnijih ljudskih prava-prava na slobodu i sigurnost građana (pa tako i samog osumnjičenog) koji su zagarantovani članom II stav 3. tačka d.) Ustava BiH i članom 5. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ovaj sud je sukladno odredbama člana 306., u vezi sa članom 322. ZKP-a Bd BiH, ispitao pobijano rješenje u onom dijelu u kom se pobija žalbom branioca osumnjičenog, odnosno u granicama žalbenih prigovora, a po službenoj dužnosti da li je na štetu osumnjičenog povrijeđen Krivični zakon Brčko distrikta BiH, pa je donio rješenje kao u izreci, ocijenivši da žalba branioca osumnjičenog nije osnovana.

Ne može se prihvatiti osnovanim žalbeni prigovor branioca da je u postupku donošenja pobijanog rješenja prvostepeni sud, iz razloga koji se opisuju u žalbi, povrijedio pravo na odbranu osumnjičenom, što bi bila bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka d. ZKP-a Bd BiH koja bi vodila obaveznom ukidanju pobijanog rješenja.

Nije sporna činjenica koju ističe odbrana, da prvostepeni sud prije održavanja ročišta na kom se odlučivalo o prijedlogu Tužilaštva za određivanje mjere pritvora osumnjičenom, nije prijedlog dostavio osumnjičenom i njegovom braniocu, da bi se kako branilac navodi odbrana mogla upoznati sa činjeničnim navodima prijedloga, kao i činjenicom da li dokazi Tužilaštva potkrepljuju navode prijedloga kojim se traži određivanje mjere pritvora.

Ovaj sud napominje da ZKP Bd BiH izričito ne propisuje nekom odredbom obavezu sudu da je navedeni prijedlog obavezan dostaviti osumnjičenom i njegovom braniocu prije održavanja ročišta na kom Tužilaštvo treba da iznese sadržaj prijedloga kao i dokaze, te da dokazuje opravdanost predložene mjere pritvora, a odbrana da se izjasni oko prijedloga i da eventualno iznese dokaze kojima osporava osnovanost prijedloga. Kako nijedna odredba ZKP-a Bd BiH ne nameće navedenu obavezu sudu to zbog same činjenice nedostavljanja prijedloga odbrani prije održavanja ročišta, nije povrijeđena nijedna odredba ZKP-a Bd BiH, odnosno nije povrijeđeno pravo na odbranu osumnjičenog.

Ne treba zanemariti činjenicu da su osumnjičeni V.B. i njegov branilac Mirza Fazlić, i prije održavanja ročišta na kom se odlučivalo o mjeri pritvora, dan ranije bili u cjelosti upoznati sa činjeničnim navodima, pravnim opisom i pravnom kvalifikacijom krivičnog djela-Primanja dara ili drugih oblika koristi iz člana 374. stav 1. KZ Bd BiH za koje se sumnjiči V.B., te sa činjenicom na osnovu kojih dokaza se V.B. sumnjiči za počinjenje predmetnih krivičnopravnih radnji, a to se dogodilo 31.08.2021. godine kada je osumnjičeni pozvan od strane Tužilaštva da iznese

svoju odbranu i kada je na Zapisniku o saslušanju osumnjičenog od 31.08.2021. godine konstatovano da je o svemu naprijed pomenutom upoznata odbrana. Tom prilikom osumnjičeni, nakon konsultacije sa braniocem je na Zapisnik izjavio da odbranu neće dati, a niti odgovarati na postavljena pitanja. Prema tome da su osumnjičeni i branilac pomenute prilike tj. 31.08.2021. godine upoznati sa činjenicama i dokazima koji terete osumnjičenog, vezano za predmetno krivično djelo, konstatovano je na pomenutom zapisniku o ispitivanju osumnjičenog od 31.08.2021. godine koji je predat odbrani nakon saslušanja osumnjičenog. Iz naprijed navedenog proizilazi da su osumnjičeni i njegov branilac dan prije ročišta koje je zakazao Sud 01.09.2021. godine radi odlučivanja o prijedlogu za određivanje mjere pritvora osumnjičenom, bili upoznati sa svim činjenicama i pravnim navodima, te pravnom kvalifikacijom krivičnog djela za koje se sumnjičio V.B., kao i sa dokazima koje terete osumnjičenog, tj. bili su upoznati od Tužilaštva prije nego što je osumnjičeni se izjasnio na Zapisnik da neće iznositi odbranu. Sa svim činjenicama i dokazima koji terete osumnjičenog odbrana je upoznata prilikom ispitivanja osumnjičenog u Tužilaštvu 31.08.2021. godine, a te činjenice i dokazi koji se odnose na predmetno krivično djelo za koje se tereti osumnjičeni, su u potpunosti unijeti i u prijedlog Tužilaštva za određivanje mjere pritvora, a koji prijedlog o pritvoru i dokaze je odbrana pregledala na ročištu na kom se odlučivalo o mjeri pritvora 01.09.2021. godine, koje je sud prekinuo dajući 25 minuta da se odbrana upozna sa prijedlogom i sa dokazima. Prema tome, ovaj sud ocjenjuje da nisu povrijeđene odredbe člana 7. stav 3. ZKP-a Bd BiH jer je osumnjičenom i njegovom braniocu ostavljeno dovoljno vremena za pripremanje odbrane. Isto tako, po ocjeni ovoga suda, nisu povrijeđene ni odredbe člana 14. stav 1. ZKP-a Bd BiH, jer žalilac ne iznosi valjane argumente kojima bi opravdao tvrdnju da je sud povrijedio dužnost da stranke i branioca tretira na jednak način i da svakoj od strana pruži jednake mogućnosti u pogledu pristupa dokazima i njihovom izvođenju na glavnom pretresu.

Odbrana je imala mogućnosti uvida u dokaze Tužilaštva i da na iste prigovori, kao i mogućnost da iznese dokaze na ročištu za određivanje pritvora kojima bi dovela u sumnju objektivnost činjenica koje terete osumnjičenog, a koje proizilaze iz dokaza Tužilaštva, te da ospori objektivnost izricanja predložene mjere pritvora. Prema tome nisu povrijeđene od strane suda odredbe člana 14. stav 1. ZKP-a Bd BiH, a sljedstveno tome nije povrijeđeno ni pravo na odbranu osumnjičenog.

Prigovor branioca na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u pobijanom rješenju je također neosnovan.

Činjenice da osumnjičeni nikada ranije nije bio krivično gonjen, da je porodičan čovjek, da boluje od dijabetesa, povišenog krvnog pritiska i da za liječenje tih bolesti koristi propisanu terapiju, opravdano nisu imale uticaja na sud da osumnjičenom odredi mjeru blažu od pritvora jer se u konkretnom slučaju nijednom blažom mjerom od pritvora ne bi ostvarila svrha pritvora, s obzirom na razloge zbog kojih je pritvor određen, shodno odredbama člana 132. stav 1. tačka b. ZKP-a Bd BiH, tj. iz razloga da se osumnjičeni onemogućiti da boravkom na slobodi ometa krivični postupak uticajem na svjedoke koji trebaju biti saslušani u daljem toku istrage, a za koje se vjeruje da imaju važne podatke o predmetnom krivičnom djelu i počinocu.

Što se tiče bolesti osumnjičenog, mogućnost da se liječi i prima propisanu terapiju isti ima i za vrijeme dok se nalazi u pritvoru, a tvrdnja branioca da bi se zbog boravka u pritvoru osumnjičenom moglo pogoršati i onako loše zdravstveno stanje je paušalna i neuvjerljiva, a bolesti od kojih boluje osumnjičeni na koje se poziva žalilac u žalbi, ne mogu biti opravdanje da se osumnjičenom izrekne mjera blaža od pritvora jer se u tom slučaju ne bi ostvarila ona svrha koja se u konkretnom slučaju ima ostvariti određenom mjerom pritvora.

Iz žalbe branioca je vidljivo da odbrana nije osporila postojanje osnovane sumnje da je osumnjičeni V.B. počinio krivično djelo Primanje dara i drugih oblika koristi iz člana 374. stav 1. KZ-a Bd BiH, a što je u toku istrage posvjedočio svjedok M.B., tako da postoji osnovana sumnja da je osumnjičeni počinio predmetno krivično djelo, a što predstavlja opšti uslov za određivanje mjere pritvora propisan članom 132. stav 1. ZKP-a Bd BiH. Što se tiče prigovora branioca o neispunjenosti, odnosno nedokazanosti od strane Tužilaštva posebnog uslova za određivanje mjere pritvora propisanog tačkom b. člana 132. stav 1. ZKP-a Bd BiH, ovaj sud takođe ocjenjuje da navedeni prigovor nije osnovan. Dokazi koje je Tužilaštvo podnijelo sudu uz prijedlog za određivanje mjere pritvora bez sumnje navode na zaključak da je ispunjen i poseban uslov iz tačke b. člana 132. stav 1. ZKP-a Bd BiH za određivanje mjere pritvora, odnosno da postoje naročite okolnosti koje ukazuju da će osumnjičeni ukoliko bi bio na slobodi a ne u pritvoru ometati krivični postupak uticajem na svjedoke čija su imena poznata i koji se u toku daljeg toka istrage imaju saslušati, a čiji iskazi bi mogli biti od velikog značaja za rasvjetljavanje svih okolnosti predmetnog krivičnog djela kao i drugih krivičnih djela za koje postoji vjerovatnoća da ih je osumnjičeni počinio u ranijem periodu.

Prvostepeni sud je opravdano prihvatio prijedlog Tužilaštva da odredi mjeru pritvora osumnjičenom u trajanju od mjesec dana iz razloga koji su navedeni u prijedlogu Tužilaštva, tj. iz razloga propisanih u članu 132. stav 1. tačka b. ZKP-a Bd BiH, a prvostepeni sud je na trećoj strani pobijanog rješenja detaljno iznio naročite okolnosti koje realno navode na zaključak da bi osumnjičeni ukoliko bi bio na slobodi, a ne u pritvoru ometao krivični postupak uticajem na svjedoke čija su imena poznata, a radi se o svjedocima V.J., L.A., licu po nadimku C. iz Č. koja lica se organizovano bave uslužnom djelatnošću sječe šume, kao i svjedoke M.S., Z.Z., I.I., P.F. i M.R., kao i S.H., a koja lica prema izjavi saslušanog svjedoka M.B. imaju značajna saznanja o nedozvoljenim radnjama koje je činio osumnjičeni, te za koje je primao dar. Sve razloge prvostepenog suda koji opravdavaju određenu mjeru pritvora osumnjičenom u cjelosti prihvata ovaj sud, jer su logični i uvjerljivi. Tvrdnju branioca osumnjičenog, da nije ispunjen poseban uslov propisan članom 132. stav 1. tačka b. ZKP-a Bd BiH koji je iznijelo Tužilaštvo u prijedlogu, te utvrdio sud u pobijanom rješenju, odnosno da nema dokaza da je ispunjen navedeni poseban uslov za pritvor, ovaj sud je ocijenio paušalnim i neargumentovanim, te je nije uvažio.

Dalje, ovaj sud ocjenjuje da je prvostepeni sud dao potrebne i dovoljne razloge zbog čega nije prihvatio prijedlog odbrane da se osumnjičenom, umjesto mjere pritvora odredi mjera zabrane napuštanja boravišta (porodičnog doma), tako da nema mjesta prigovoru odbrane da razlozi nisu dati o odbijanju prijedloga odbrane, te da je zbog toga pobijano rješenje manjkavo.

Prvostepeni sud je na četvrtoj strani obrazloženja pobijanog rješenja nedvojbeno naveo, odnosno dao razloge zbog čega nije prihvatio prijedlog branioca da se umjesto mjere pritvora osumnjičenom odredi pomenuta mjera zabrane, istaknuvši da se ni sa jednom drugom mjerom blažom od pritvora ne može isključiti opasnost uticaja na svjedoke od strane osumnjičenog, koji svjedoci još nisu saslušani u toku istrage, a čija su imena poznata.

Također, ovaj sud ocjenjuje da nije opravdan prigovor branioca iznijet u žalbi da je pobijanim rješenjem kojim je određena mjera pritvora osumnjičenom povrijeđeno pravo na slobodu i sigurnost zagarantovani članom II stav 3. tačka d.) Ustava BiH i članom 5. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, jer je, po ocjeni ovog suda, odluka prvostepenog suda o određivanju mjere pritvora osumnjičenom je pravilna i na zakonu zasnovana.

Kako su svi žalbeni prigovori branioca osumnjičenog neosnovani, a ne postoji ni povreda Krivičnog zakona na štetu optuženog, na čije postojanje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je na osnovu člana 321. i 322. ZKP-a Bd BiH donijeto rješenje kao u izreci, kojim je žalba branioca osumnjičenog izjavljena protiv prvostepenog rješenja o određivanju mjere pritvora njegovom branjeniku, odbijena kao neosnovana.

ZAPISNIČAR

Radmila Tomić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Vuk Lučić